

Šiemet minimos stalo tenisininko, krepšininko, tinklininko, krepšinio ir stalo teniso trenerio, nusipelniusio kultūros ir sporto veikėjo, Panevėžio miesto garbės piliečio Vilhelmo Variakojo (1912-1988) 110-osios gimimo metinės.

V.Variakojis gimė 1912 m. lapkričio 19 d. Rygoje. Mokėsi Šiaulių berniukų gimnazijoje, studijavo Vytauto Didžiojo universitete, 1938 m. baigė [aukštuosius kūno kultūros kursus](#). Šiauliuose dirbo kūno kultūros mokytoju, miesto Sporto komiteto pirmininku. Po tremties apsigyveno Panevėžyje, dirbo 1-osios vidurinės mokyklos fizinio lavinimo mokytoju, 1951–1969 m. – Panevėžio miesto liaudies švietimo skyriaus vaikų sporto mokyklos direktoriumi, 1969–1973 m. – miesto Kūno kultūros ir sporto komiteto pirmininku. 1973 m. išėjęs į pensiją iki pat mirties toliau aktyviai dalyvavo sporto veikloje.

V.Variakojis 23 kartus (1937, 1939–1940, 1942–1944, 1949–1953 m.) tapo Lietuvos stalo teniso vyrų vieneto, dvejeto ir mišriojo dvejeto čempionas, 1953–1954 m. komandinių čempionatų, 1938, 1939 m. Baltijos šalių komandinių turnyrų laimėtojas. 1936–1939 m. dalyvavo keturiuose pasaulio stalo teniso čempionatuose (1939-aisias su Lietuvos komanda užėmė 4 vietą). 1951 m. SSRS stalo teniso čempionato vyrų dvejeto pirmos, 1953 m. trečios, 1951 m. mišriojo dvejeto – antros vietos, 1952, 1953, 1954 m. SSRS komandinio čempionato, 1950 m. geriausiųjų SSRS stalo tenisininkų turnyro laimėtojas. Žaidė Kauno CJSO krepšinio ir tinklinio komandose, po 2 kartus (1937 ir 1938 m.) tapo Lietuvos krepšinio ir tinklinio čempionu, 1938 m. Baltijos taurės krepšinio varžybų laimėtoju. 1937–1940 m. Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjas.

Tai sumanus ir kūrybingas mokytojas, krepšinio, stalo teniso specialistas. Jo treniruojami krepšininkai sąjunginėse „Spartako“ draugijos pirmenybėse 1951 m. laimėjo I vietą. V.Variakojis parengė nemažai aukštos klasės sportininkų Lietuvos rinktinėms. Panevėžyje išugdė 8 pirmuosius stalo teniso sporto meistrus, iš jų žymiausi – daug metų rinktinėje žaidę Aldona Kondrotaitė-Skarulienė ir Vytautas Vaidžiulis. A. Kondrotaitė-Skarulienė su Lietuvos rinktine laimėjo SSRS čempionatą, tapo pasaulio ir Europos čempione.

V.Variakojis aktyviai dalyvavo ir visuomeninėje veikloje – daug metų buvo Lietuvos stalo teniso federacijos prezidiumo narys, trenerių tarybos pirmininkas. Nuosekliai propagavo kūno kultūrą ir sportą, parašė knygas „Stalo tenisas“, „Kartu su sportu“. Jo iniciatyva Panevėžyje pradėtos statyti pirmosios sporto bazės. Vietoj elektrinės pastato (Elektros g. 11) 1956 m. atsirado pirmoji sporto mokyklos salė, 1965 m. – Aukštaitijos sporto rūmai.

Stalo tenisas Lietuvoje pradėtas žaisti 1922 m. Kaune, Panevėžyje pirmieji klubai įkurti

1925-aisiais. 1930 m. pradėtos rengti apskrities pirmenybės. Naujas stalo teniso raidos etapas mieste prasidėjo 1951 m., treneriu pradėjus dirbti V. Variakojui. Jo auklėtiniai dalyvavo daugelyje tarptautinių varžybų bei pasiekė didelių laimėjimų. Vytautas Vaidžiulis ir Aldona Kondrotaitė 1962 m. SSRS čempionate mišrių dvejetų varžybose užėmė II vietą. Geriausių sportinių rezultatų pasiekė auklėtinė A. Kondrotaitė, ji 1962–1964 m. SSRS čempionatuose laimėjo du sidabro ir vieną bronzos medalį, 1963 m. tautų spartakiadoje tapo II vietos laimėtoja. 1966 m. Europos jaunių čempionate su SSRS rinktine sidabro medalį iškovojo Irma Bražiūnaitė. Panevėžio „Dinamo“ sporto draugijos komandos vyrai Povilas Bagužis, Vladimiras Brendelis, Valerijus Ribakovas, Vidas Šimkus ir Saulius Varnas tapo Lietuvos čempionais, o moterys – Aldona Adomaitytė, Irma Bražiūnaitė, Živilė Nedzelskytė ir Vida Padaigytė buvo trečios. 1970 m. A. Kondrotaitė tapo Europos čempione.

1986–1990 m. Panevėžio moksleiviai buvo vieni stipriausių Lietuvoje. 1988 m. sporto mokyklos merginos Edita Krišiūnaitė, Violeta Buivytė ir Nomedą Polikaitytė šalies čempionate po penkiolikos metų pertraukos Panevėžio miestui vėl pelnė sidabro medalius.

1990 m. moterų aukščiausiosios lygos pirmenybėse aukso medaliais apdovanota Gintauto Čiegio treniruojama Panevėžio „Santehnikos“ komanda – Violeta Buivytė, Edita Krišiūnaitė ir Ligita Balsevičiūtė (Sakavičienė). V. Buivytė tapo Lietuvos čempione ir asmeninėse varžybose.

2015–2016 m. Panevėžio „Montuotojo“ komanda – Valdas Martinkus, Paulius Gūra, Arūnas Kulikauskas, Algirdas Sriubas ir Ignas Navickas – Lietuvos vyrų stalo teniso čempionate iškovojo I vietą. Komandos vadovas Valerijus Rezanovas.

V. Variakojo sporto laimėjimai, talentas ir nuoširdumas treniruojant vaikus, aktyvi visuomeninė veikla ir šiandien yra pavyzdys pedagogams, ugdančioms naująją sportininkų kartą.

Prisimenant V. Variakojo atminimą Panevėžio miesto savivaldybė miesto visuomenę kviečia į renginius. Lapkričio 21 d. 10 val. Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už Vilhelmo Variakojo atminimą, bus kviečiama prisiminti Anapilin išėjusius sportininkus, trenerius, sporto vadovus, teisėjus, rėmėjus. Po pamaldų 11 val. bus vykstama į Kristaus Karaliaus katedros kapines (Ramygalos g.). Norinčiųjų vykti atiduoti pagarbą buvusiems sportininkams autobusas lauks prie bažnyčios. Lapkričio 23 d. nuo 10 iki 16 val. gyventojai kviečiami aplankyti Panevėžio universalioje sporto arenoje eksponuojamas stalo teniso ir kitas ekspozicijas. Atėjusiųjų lauks muziejininkė Janina Sinickienė.

Informaciją parengė Janina Sinickienė

